

Lúčna

Dňa 11.2.2006 sa uskutočnilo tradičné stretnutie s priateľmi z Topru. Pri príležitosti záchranej akcie, keď do už oslobodeného Zakopaného, transportovali poľskí záchranári za ťažkých podmienok ranených partizánov zo zrubu pod Salatinom. Sme radi, že táto obnovená akcia pokračuje aj naďalej a dúfame, že sa stane tradíciou. Pre veľký úspech z minulého roku, keď sme išli na starých lyžiach a v krojoch,

sme si to aj tento rok zopakovali. Tak sme si mohli priblížiť a na vlastnej koži vyskúšať čo asi prežívali záchranári Topru počas tejto záchranej akcie. Oblečenie sa nám celkom osvedčilo, súkno a sneh je dobrá kombinácia, dokonca sme nanovo objavenému materiálu dali aj meno

Zábava pri goralskej muzike zo Zakopaného, ktorá s nami bola aj na Lúčnej, pokračovala na chate Primula. Sme radi, že sa tohto stretnutia zúčastnil aj Stanislav G. Wawrytko ktorý bol priami účastník. Žiaľ naposledy, nakoľko toto leto od nás navždy odišiel.

Rudo Žuffa

Turnaj Horských služieb 2006

Už so železnou pravidelnosťou sa každoročne zúčastňujeme turnaja HS vo futbale. Sme radi, že tradícia pokračuje, a že tento rok sa mohla naša oblasť stať usporiadajúcim mužstvom, zároveň sa tak stretnúť s našimi kamarátmi aj mimo záchranných či pátracích akcií. Turnaj sme naozaj pripravili na vysokej úrovni, čo potvrdili aj ohlasy našich kamarátov pri záverečnom posedení.

Výsledky:

1. miesto HS - NT sever
2. miesto HS - ZT juh
3. miesto HS - Beskydy
4. miesto HS - Roháče

Naša oblasť skončila na peknom štvrtom mieste, ale myslím, že sme ani trochu z toho smutní neboli. Skôr naopak, ukázali sme sa ako hostitelia, so všetkým čo k tomu patrí a prenechali sme radosť z víťazstiev našim hosťom. Zároveň by to mohla byť názorná ukážka toho, že nie je podstatné vyhrať ale zúčastniť sa a tak trochu odľahčiť atmosféru prehnaneho súťaženía, ktorá už začínala byť nezdravá. Naše mužstvo ako jedinú, malo mužstvo zložené bez futbalových posíl a tomuto trendu ostaneme verní aj naďalej.

Rudo Žuffa

Náši jubilanti

FRANTIŠEK MATLÁK 85 ROKOV
ALOJZ ŽÁK 75 ROKOV
ALOJZ ŽUFFA 65 ROKOV
EMANUEL HUČALA 70 ROKOV
FRANTIŠEK PAVČO 70 ROKOV
JÁN BISTAR 60 ROKOV
ŠTEFAN ŠKERDA 50 ROKOV

Stretnutie seniorov

Klub seniorov HS nS poriada pravidelne turisticko – poznávací zájazd po jednotlivých oblastiach. Tento rok bol touto úlohou poverený Klub seniorov oblasť Nízke Tatry- sever. Svojej úlohy sa spomínaná oblasť zhostila znamenite. Pobyt v Jasnej naplánovali na 22-23 septembra 2006. Zraz bol naplánovaný na autobusovom nástupišti v Liptovskom Mikuláši. Odtiaľ sme spoločne odchádzali do Demänovskej doliny na prehliadku Demänovskej jaskyne slobody, alebo Demänovskej ľadovej jaskyne podľa vlastného výberu. Po prehliadke sme nasadli do autobusov a pokračovali na Záhradky a odtiaľ lanovkami na Chopok. Cestou z Chopku sme sa zastavili na krátko v Kamenej chate, odkiaľ sme sa znova lanovkou presunuli na Záhradky a z tadiaľ k Domu HS v Jasnej. Tu bola možnosť prezrieť si Dom HS a Stredisko lavínovej prevencie. Okolo domu sa šírila príjemná vôňa guľášu, ktorý pripravili členovia HS. Pracovníci domu HS v Jasnej prítomných poinformovali o práci v tomto záchrannom systéme a zodpovedali na množstvo otázok.

Po ubytovaní v Bjorsonovej chate a krátkom oddychu bola podaná večera spojená s kultúrnym programom a odovzdaním upomienkových predmetov pre jednotlivé oblasti. Dobrá nálada pokračovala do neskorých večerných hodín.

Raňajky boli pripravené na siedmu hodinu a o ôsmej sme odchádzali pripravenými autobusmi na vodnú nádrž Čierny Váh.

Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s., zabezpečuje koordináciu aktivít na podporu vzniku, rozvoja a stabilizáciu malého a stredného podnikania v SR.

SLOVENSKÁ ZÁRUČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA

Viac foto z činnosti Horskéj služby v Roháčoch na: www.abcROHACE.sk

Spravodaj HS Západné Tatry vydáva oblastný výbor HS Západné Tatry - Roháče. Sadzba, foto: Vlado Žuffa. Neprešlo jazykovou úpravou.

ROČNÍK 13 ČÍSLO 1 november 2006

Spravodaj HS Západné Tatry, Zverovka

SPRAVODAJ
Roháče

Aktuálne

Vážení kolegovia, priatelia.

V pôsobení oblasti Horskej služby na Slovensku Západné Tatry – sever uplynul ďalší rok, rok 2006. Podobne ako v minulých obdobiach, tiež dnes i takouto formou hodnotíme uplynulých dvanásť mesiacov. O záchranných akciách, športových podujatiach či zaslúžilých jubileách vypovedajú niektoré z ďalších článkov. Mne dovoľte krátke zhodnotenie uplynulého roku z pohľadu človeka, ktorý sa za našu oblasť zúčastňuje na Radách Horskej služby na Slovensku.

Keď som sa pri podobnej príležitosti v roku 2005 snažil niekoľkými slovami opísať aktuálne dianie v horskej službe, moje myšlienky oproti tým, ktoré sa posnažím o chvíľu dať na papier zneli určite optimisticky. Zacitujem sám seba:

„Celoslovenskej organizácii Horskej služby na Slovensku sa v uplynulých rokoch s mnohými ťažkosťami, ale predsa darí zabezpečovať finančné prostriedky na činnosť jednotlivých oblastí,.. Alebo „ Je však povzbudivé, že na posledných sedeniach Horskéj služby na Slovensku s Horskou záchrannou službou z úst riaditeľa Horskéj záchranej služby Ing. Jozefa Janigu zazneli veľmi povzbudivé slová, ktorými prezentoval snahu zákonom zjednotiť profesionálnu a dobrovoľnú zložku horskej služby a zároveň riešiť systém financovania. Vývoj v posledných týždňoch potvrdzuje úprimnosť jeho slov,.. To boli kľúčové myšlienky z diania v horskej službe v závere roku 2005.

Dnes však hodnotím situáciu diametrálne odlišne. Finančná situácia, ale najmä podmienky pre existenciu dobrovoľnej Horskéj služby na Slovensku sú katastrofálne. Prísnosť financií pre dobrovoľnú zložku bol oproti minulému roku, kedy ani vtedy to nebolo ideálne, značne oklieštený. Monopolne sa správajúca profesionálna Horská záchranná služba vytvára obštrukcie v základných kurzoch dobrovoľného člena (letné a zimné preškolenie sa časovo blíži k trom týždňom, zdôrazňujem v čase osobného voľna). Tiež obštrukcie v preškoleniach cvičiteľov, kedy namiesto preškolenia našich cvičiteľov nás nútia absolvovať preškolenia členskej základne pod ich vedením, na čom by nebolo nič zlé, ale v termínoch, ktoré oni sami určia a s výstrahou, že je takmer nad ich sily preškoľovať tak širokú dobrovoľnú členskú základňu. A tiež i tu je badateľný nie veľký, ale predsa, nárast počtu hodín potrebných pre absolvovanie periodického letného a zimného preškolenia člena. Operujú s tým, že to vyplýva zo zákona. Áno zo zákona, ktorý tvorili oni sami. O ich snahách vo vzťahu k nám vypovedá i to, že vo svojich tlačových či televíznych vyhláseniach k záchranným akciám nikdy nespomenú

i našu účasť v tej ktorej záchranej akcii. Pričom mnohé akcie, ktorých sa zúčastnili i naši členovia by objektívne mali byť zhodnotené tak, že dobrovoľným záchranárom asistovali profesionálni záchranári. Len pre stručnosť budem neadresný, ale vieme takéto situácie veľmi dobre pomenovať a podložiť faktami.

Všetko čo som vyššie uviedol mi smeruje k jedinému. K likvidácii terajšej dobrovoľnej Horskéj služby na Slovensku s viac než 50 ročnou tradíciou, čo by viedlo k prevzatíu majetku našej organizácie profesionálnou Horskou záchrannou službou. Domy Horskéj služby na Slovensku zo zákona musia slúžiť organizáciám, ktoré vykonávajú horskú záchranu. Ak by sme teda zanikli, ďalšie posuny majetku sú dosť ľahko predpokladateľné. Pritom som presvedčený, že keby sa vyššie uvedený katastrofický scenár zániku dobrovoľnej Horskéj služby na Slovensku udial, profesionálna zložka začne budovať novú dobrovoľnú organizáciu, výsostne pod svojím vplyvom a predovšetkým s majetkom dnešnej Horskéj služby na Slovensku. Ak by sa tak nestalo, teda, že by v horskej záchrane pôsobila iba profesionálna zložka, Slovensko by tak určite dospelo k najdrahšiemu modelu záchrany v horách, aký vôbec existuje. Je zarážajúce, že kompetentný si nechcú dať vysvetliť, keď už nie tradíciu a opodstatnenosť dobrovoľnej Horskéj služby na Slovensku, tak aspoň nákladnosť modelu ku ktorému smerujeme. Koľkí profesionáli musia byť nasadení aby zniesli na nosidlách raneného z horského sedla? Koľko stálo pôsobenie profesionálneho člena napríklad i v lavíne zo Spáleného žľabu, v ktorej sme boli mnohí z nás a koľko stálo pôsobenie nášho člena? Nik z nás netvrdí, že záchrana v horách môže fungovať výsostne bez profesionálov, ale tiež nie bez dobrovoľných záchrancov. A ak áno je to mrhanie s peniazmi daňových poplatníkov.

Vážení kolegovia. Naznačil som, že pravdepodobne ďalší vývoj v existencii dobrovoľnej Horskéj služby na Slovensku bude prinajmenšom komplikovaný. Samozrejme rád by som sa mylil. Každopádne ale skúsme zabojsť. Hľadajme kontakty na rôzne médiá a politikov, pretože v tejto situácii mám za to, že zmeniť to môžu iba oni. I v tejto dobe alebo práve v tejto dobe však pracujeme tiež sami na sebe, aby sme boli rovnocennými partnermi profesionálnym záchranárom. Je nevyhnutné zodpovedne pristupovať ku povinnostiam, ktoré nám z členstva vyplývajú. Za napĺňanie si povinností v uplynulom roku Vám všetkým ďakujem.

Horskej službe na Slovensku, oblasti horskej služby Západné Tatry – sever a vôbec Vám všetkým, prejem veľa zdraru.

Juraj Majerčák

ZÁCHRANNÉ AKCIE 2006

Lavinové nešťastie v Roháčoch

Zimná sezóna v Roháčoch sa začala veľmi tragicky. V Spálenom žľabe spadla 31. decembra 2005 veľká lavína, ktorá so sebou strhla 3 stany so spiacimi českými turistami. Pravdepodobne si nevedomovali, že si postavili tábor priamo v tradičnej lavinovej dráhe. Okrem toho silné sneženie a vietor vytváral v Roháčoch veľké lavinové

vozoch sa používali skútre HZS a ratraky Tatrawestu. Aj po relatívne rýchlom presondovaní lavíniska a nájdení tiel, prítomní lekári už len konštatovali smrť u všetkých siedmich postihnutých turistov. Tato smutná udalosť sa zapísala ako piata najtragickejšia lavínová nehoda v histórii Slovenska. Nám ostáva dúfať, že turisti budú opatrnejší pri plánovaní svojich túr

nebezpečenstvo (3., večer až 4. stupeň lavinového nebezpečenstva). Obrovská masa snehu, ktorá v nánose dosahovala viac ako 5 metrov im nedala veľkú šancu prežiť. Z ôsmich zasiahnutých mal šťastie len jeden, ktorého lavína „vyhodila“ na povrch. Ten po vyhrabaní sa z čiastočného zasypania oznámil nehodu. Následne bola zorganizovaná veľká záchranná akcia, ktorej sa zúčastnilo 8 lavinových psov, celkovo 46 záchranárov Horskéj služby a 13 zamestnancov Tatrawestu. Na parkovisku boli pripravené 3 vrtuľníky (2 z Leteckej záchr. služby z Popradu a 1 z Poľska), 2 sanitky z RZP Trstená a pri vý-

a nepodcenia poveternostné podmienky a terény Roháčov, ktoré sú hlavne v zime nevyspytateľné. Len vtedy pocítite radosť z pobytu v horách, keď sa z túry vrátite živí a zdraví.

Ras'to Šroba

Zelená dolina

V deň konania Zuberského triatlonu zdravia 26.8.2006, na ktorom sa organizačne ale aj svojimi športovými výkonmi podieľali naši členovia, sme boli službukonajúcim členom HZS požiadaní o pomoc pri záchranných akciách po Roháčskymi plesami. Bol nahlásený úraz 75-ročného českého turistu, ktorý sa pošmykol na chodníku. Pri následnom páde utrpel poranenie hlavy a otras mozgu. Po nahlásení udalosti, sa k miestu nešťastia vybrala skupinka 8 našich členov, doplnená o dobrovoľníkov z radov účastníkov Zuberského triatlonu

zdravia. O pomoc bol požiadaný aj doktor Bebej, ktorý postihnutému poskytol odbornú prvú pomoc a významnou mierou pomohol pri stabilizovaní pacienta. Na akcii sa zúčastnil aj jeden profesionálny člen HZS, ktorý zabezpečil prevoz pacienta vrtuľníkom LZSS do nemocnice v Poprade. Aj v tomto prípade sa ukázalo, že jeden profesionálny HZS, nemôže súčasne ošetrovať pacienta, ani ho nemôže sám transportovať a popritom súčasne koordinovať záchrannú akciu a organizovať prevoz pacienta.

Marcel Pardek

Račkova dolina

V dňoch od 13.07.2006 do 15.07.2006 sa naši dobrovoľní členovia zúčastnili rozsiahlej pátracej akcie, po nezvestnom 10 ročnom chlapcovi (T.G) z Prešova v oblasti Račkovej doliny v Západných Tatrách. Ten sa podľa informácií pri návrate z hrebeňa Otrhancov oddelil od skupiny približne o 14.30. Vedúci skupiny sa najprv snažili svojpomocne chlapca nájsť, no nakoľko sa im to nepodarilo, oznámili túto skutočnosť na Horskú záchrannú službu.

V priebehu prvej noci pátrania sa na akcii zúčastnili z našej oblasti 4 profesionálni pracovníci HZS a jeden pes. Skorých ranných hodinách nasledujúceho dňa prijala naša oblasť žiadosť o pomoc pri pátracej akcii po malom chlapcovi. Naša oblasť vyslala druhý deň pátrania piatich dobrovoľných záchranárov, štyroch profesionálnych záchranárov a jedného psa. Nakoľko sa chlapec v priebehu dňa ani večera nenašiel, v nasledujúci deň naša oblasť už zapojila do

pátracej akcie 12 dobrovoľných členov, troch profesionálnych záchranárov a jedného psa.

Ráno 15.07. približne o 9.30 oznámila pátracia skupina, kontakt s hľadaným chlapcom v oblasti Jamnickej doliny, ktorý bol pri vedomí, komunikoval, ale po 43 hodinách bol značne vyčerpaný a dehydrovaný. Následne profesionálni záchranári zahájili v spolupráci so záchranármi HSNS a LZS prevoz chlapca do nemocnice v Banskej Bystrici. Nedá sa nespomenúť, že v danej pátracej skupine, ktorá našla nezvestného chlapca mala aj naša oblasť svojho jedného člena, ktorý sa do značnej miery spolupodieľal na poskytnutí prvej pomoci a následnej stabilizácii chlapca.

Poďakovanie patrí všetkým našim členom ale aj členom z iných oblastí, ktorí bez nároku na plat a príplatky za akciu pracovali v ťažkých podmienkach, zo svojho presvedčenia, ktorému sú aj v týchto časoch verní, „pomáhať ľuďom v horách v núdzi“.

Bendy

Smutná správa

Tretieho augusta prišla na Horskú službu na Zverovke smutná správa. Vo večerných hodinách 2. augusta po krátkej chorobe zomrel Stanislav Gonsienica "Wawrytko".

Kto bol tento človek určite mnohí vieme. Uplynulo už viac ako 61 rokov, keď na sklonku druhej svetovej vojny 11-12 februára 1945 prišli desiaty záchranári z GOPR-u zo Zakopaného cez Chocholovskú dolinu, Líčnu, do zrubu pod Salatinom, aby zachránili štyroch zranených partizánov. Medzi týmito záchranármi bol aj vtedy 21 ročný Stanislav Wawrytko. Počas svojho života sa zúčastnil na 124 záchranných akciách v Poľských ale aj Vysokých a Západných Tatrách.

Na svätej omši a na pohrebných obradoch v Zakopanom sa sním prišlo rozlúčiť množstvo ľudí, kde bola viac ako stovka členov a seniorov z TOPR-u. Na pohrebe nechýbali zástupcovia členov a seniorov z našej oblasti, ktorým manželka zosnulého osobitne poďakovala za účasť a prejavenu sústrasť.

Pán Wawrytko naposledy navštívil Zuberec a Roháče pri príležitosti siedmeho stretnutia členov a seniorov z TOPR-u a HSNS oblasť Západné Tatry, pri spomienkovej akcii venovanej už spomínanej záchrannéj akcii 11 februára tohto roku.

Češť jeho pamiatke

Stanislav Jandura

Zimné preškolenia

V zime sme mali dve preškolenia. Prvé bolo pre dobrovoľných členov zamerané na kondičnú prípravu, a organizáciu a priebeh skialpinistickej túry. Trasa viedla zo Zverovky k Tatliakovej chate (kondičná časť). Ďalej Smutnou dolinou na vrchol Zeleného. V druhej časti sme sa zamerali na zásady pohybu v lavinovom teréne a testy stability snehovej pokrývky. (Norska sonda). Počasie nam prialo, aj keď lyžovačka z hrebeňa nebola ideálna. Aspoň sme si vyskúšali jazdu v nie práve najlepšom snehu. A veru bolo sa na čo pozerieť. Pokiaľ ide o kondičnú časť každý sám vie ako na tom je. Druhé preško-

lenie bolo pre našich čakateľov. Program bol podobný. Kondičná časť a precvičenie improvizácie v zimnom teréne. Trasa viedla zo Zverovky po starej roháčskej ceste, pod Baníkovské sedlo. Tentoraz počasie nebolo najlepšie, preto sme ani nešli na hrebeň. Tu treba povedať že s kondičnou vybavenosťou našich čakateľov nemôžeme byť spokojný a aj lyžovanie vo voľnom teréne nebolo dobré. Chlapci by mali na sebe popracovať ak chcú byť raz našimi členmi, pretože úroveň a požiadavky sa na základných kurzoch zvýšili. O čom sa už niektorí aj sami presvedčili.

Rudo Žuffa

